

ΟΧΙ ΣΤΟΝ ΡΑΤΣΙΣΜΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Όλο και πιο συχνά συμβαίνει να συναναστρεφόμαστε στην καθημερινότητά μας με ανθρώπους που κατάγονται από άλλες χώρες πλην της Ελλάδας. Ανθρώπους που έχουν μεταναστεύσει στη χώρα μας, πιστεύοντας πως θα ζήσουν εδώ ένα καλύτερο «αύριο». Κάποιοι από αυτούς μπορεί να είναι συμμαθητές μας ή γείτονές μας, ενώ κάποιους θα τους καλέσουμε να εργαστούν στο σπίτι μας, προκειμένου να μας παράσχουν διάφορες υπηρεσίες. Ερχόμαστε συνεπώς αντιμέτωποι με το ζήτημα ποια πρέπει να είναι η συμπεριφορά μας και η στάση μας απέναντί τους.

Το θλιβερό είναι ότι τον τελευταίο καιρό σε διάφορες χώρες — και στη δική μας — ακούμε συχνά από τα ΜΜΕ ειδήσεις που αναφέρουν από τη μια μεριά εγκλήματα των μεταναστών, αλλά και από την άλλη έκτροπα εκ μέρους συγκεκριμένων ομάδων σε βάρος αλλοδαπών· στη Γερμανία μάλιστα έφθασαν στο σημείο κάποιοι οργισμένοι νέοι να φονεύσουν ανθρώπους μόνο και μόνο επειδή ήταν ξένοι!...

Το θέμα λοιπόν είναι πολύ σοβαρό και οφείλουμε ως χριστιανοί νέοι να τοποθετηθούμε σοβαρά κι υπεύθυνα.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

1. Απαραίτητη διευκρίνιση

Στην κοινωνία που ζούμε, ακούμε διάφορες προτάσεις ως προς το θέμα αυτό: από τη μια μεριά φωνές που απαιτούν τον πλήρη εξοβελισμό και την απομάκρυνση των αλλοδαπών από τη χώρα μέσω ρατσιστικών και σοβινιστικών συμπεριφορών, κι από την άλλη προτάσεις που ζητούν την χωρίς όρους είσοδο και εγκατάσταση στη χώρα αλλοεθνών, ευνοώντας την πολυπολιτισμικότητα και την αλλοίωση της εθνικής μας ταυτότητας. Ωστόσο **εμείς δεν πρόκειται να συζητήσουμε εδώ το ζήτημα των προσφύγων, το οποίο είναι θέμα πολιτικής του Κράτους**. Το αν η χώρα μας θα επιτρέψει την είσοδο και παραμονή στους μετανάστες είναι θέμα που αφορά αποκλειστικά τα αρμόδια κρατικά όργανα, τα οποία και έχουν την ευθύνη για το θέμα αυτό. Οπωσδήποτε ο καθένας μας οφείλει να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για την προσωπική του ασφάλεια, αλλά σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να υποκαταστήσει τον Νόμο ή την κρατική πολιτική και να διώχνει τους πρόσφυγες/μετανάστες με τη βία.

Διευκρινίζουμε λοιπόν ότι δεν ταυτίζεται και δεν πρέπει να ταυτίζεται η στάση και η αποστολή του Κράτους στο μεταναστευτικό με την προσωπική στάση καθενός από εμάς απέναντι στους μετανάστες. Εμείς θα αναφερθούμε στην προσωπική στάση και συμπεριφορά που οφείλει να έχει κάθε χριστιανός απέναντι στους μετανάστες και στους αλλοδαπούς γενικότερα.

2. Τι είναι ρατσισμός;

Ρατσισμός είναι το να αξιολογούμε άτομα που ανήκουν σε άλλες φυλές ως κατώτερης βιολογικής και ψυχοδιανοητικής ποιότητας, να τους βλέπουμε δηλαδή ως ανθρώπους που ανήκουν σε ένα κατώτερο είδος.

Η λέξη ρατσισμός έχει ρίζα λατινική, προέρχεται από τη λατινική λέξη «ράτσα» (=φυλή) και συνεπώς ρατσισμός σημαίνει φυλετική διάκριση.

3. Ποια είναι τα αίτια του ρατσισμού;

- Αίσθηση υπεροχής του εαυτού μας και της κοινωνικής ή εθνικής ομάδας όπου ανήκουμε έναντι των υπόλοιπων – Εγωισμός.
- Έλλειψη θέλησης και διάθεσης να ανεχθούμε και να αποδεχθούμε τους συνανθρώπους μας με τις ιδιαιτερότητές τους, ακόμα και με τις αδυναμίες τους. Περιφρόνησή τους, αδιαφορία για τα προβλήματα και την κατάστασή τους – Έλλειψη αγάπης.
- Φόβος & προκατάληψη - αίσθηση απειλής από τον άγνωστο και το άγνωστο. Αίσθηση πως ο αλλοεθνής θα βλάψει την καθημερινότητά μας, θα αποκτήσει πρόσβαση στις θέσεις εργασίας μας, απειλεί την ασφάλεια της ζωής μας.

4. Ποιά είναι η ορθή πνευματική - κοινωνική αντιμετώπιση του θέματος; (...)

α) «Κατ' εικόνα και καθ' όμοίωσιν».

Όπως μας πληροφορεί η Αγία Γραφή, ο Δημιουργός Θεός έπλασε τον άνθρωπο «κατ' εικόνα... και καθ' όμοίωσιν» (Γεν. α' 26). Έτσι κάθε άνθρωπος έχει επάνω του κάτι θεϊκό· είναι πλασμένος «κατ' εικόνα» του Θεού. Συνεπώς η ασέβεια και περιφρόνηση του οποιουδήποτε συνανθρώπου μας, ακόμα και του αλλοεθνή, συνιστά περιφρόνηση και ασέβεια απέναντι στον ίδιο τον Θεό.

β) «Ξένος ήμην και συνηγάγετέ με».

Κριτήριο την ημέρα της Κρίσεως για την είσοδο του καθενός στον Παράδεισο θα είναι η εφαρμογή της εντολής της αγάπης. Ο ίδιος ο Κύριος θα πει τότε: «Δεύτε οι ευλογημένοι του πατρός μου, κληρονομήσατε την ητοιμασμένην υμίν βασιλείαν από καταβολής κόσμου», διότι «ξένος ήμην, και συνηγάγετέ με», δηλαδή, ήμουν ξένος και δεν είχα που να μείνω και με περιμαζέψατε στο σπίτι σας (Ματθ. κε' 34-35). Είναι φανερό ότι ο Κύριος μας καλεί να δείξουμε αγάπη προς τους ξένους, άρα και προς τους μετανάστες και τους αλλοεθνείς. Διότι η προσφορά αγάπης προς αυτούς είναι και προσφορά αγάπης και προς τον Ίδιο: «Εφ' όσον εποιήσατε ενί τούτων των αδελφών μου των ελαχίστων, εμοί εποιήσατε» (Ματθ. κε' 40).

Εξάλλου ο Κύριός μας σταυρώθηκε από αγάπη για να σώσει όχι μόνο εμάς αλλά και όλους τους ανθρώπους, άρα και τον κάθε ξένο, τον κάθε μετανάστη. Εμείς πως μπορούμε να αρνηθούμε την αγάπη στους ανθρώπους για τους οποίους σταυρώθηκε ο Χριστός κι έχυσε το Τίμιο Αίμα Του;

γ) «Αγαπάτε τους εχθρούς υμών».

Αλλά ακόμη κι αν ένας μετανάστης η αλλοδαπός βλάψει εμάς η άλλους συμπατριώτες μας, η εντολή του Κυρίου είναι ξεκάθαρη: «Αγαπάτε τους εχθρούς υμών» (Λουκ. ζ' 27). Να αγαπάτε τους εχθρούς σας, να τους συγχωρείτε και να τους ευεργετείτε. Δύσκολο μεν — θεϊκό —, όχι όμως ακατόρθωτο! Ο ίδιος ο Κύριος συγχώρεσε και αγάπησε τους σταυρωτές Του. Εξάλλου η προσφορά αγάπης τότε έχει αξία, όταν γίνεται χωρίς προϋποθέσεις, ανεξάρτητα από τη συμπεριφο-ρα του δέκτη.

Ακούστε **ένα συγκινητικό παράδειγμα** μεγαλοψυχίας μιας Ελληνίδας μητέρας μετά τον πόλεμο του 1940 όπως το διηγήθηκε ο Γερμανός συγγραφέας Έρχερτ Κέσνερ:

«Στα 1952 πήγα για πρώτη φορά μετά τον πόλεμο στην Αθήνα. Η γερμανική πρεσβεία όταν άκουσε πως είχα πρόθεση να πάω στην Κρήτη τότε, μου συνέστησε επειδή ήταν πάρα πολύ νωρίς και ακόμα οι πληγές από τη γερμανική κατοχή ανεπούλωτες, να λέω πως είμαι Ελβετός. Αλλά εγώ ήξερα τους Κρήτες. Από την πρώτη στιγμή είπα πως ήμουν Γερμανός και όχι μόνο δεν κακόπαθα αλλά ξανάζησα παντού όπου πέρασα τη θρυλική κρητική φιλοξενία. Ένα σουρούπο καθώς ο ήλιος βασίλευε, πλησίασα το γερμανικό νεκροταφείο, έρημο με μόνο σύντροφο τις τελευταίες ηλιαχτίδες. Έκανα όμως λάθος. Υπήρχε εκεί μέσα μία ζωντανή ψυχή, μία μαυροφορεμένη γυναίκα. Με μεγάλη μου έκπληξη την είδα να ανάβει κεριά στους τάφους των Γερμανών νεκρών του πολέμου και να πηγαίνει μεθοδικά από μνήμα σε μνήμα. Την πλησίασα και τη ρώτησα:

–Είστε από εδώ;

–Μάλιστα, μου λέει.

–Και τότε γιατί το κάνετε αυτό; Οι άνθρωποι αυτοί σκότωσαν τους Κρητικούς.

Απαντάει λοιπόν η γυναίκα:

–Παιδί μου, από την προφορά σου φαίνεσαι ξένος και δε θα γνωρίζεις τι συνέβη εδώ στα '41 με '44. Ο άντρας μου σκοτώθηκε στη μάχη της Κρήτης και έμεινα με το μονάκριβο γιο μου που τον πήραν οι Γερμανοί όμηρο στα 1943 και πέθανε σε στρατόπεδο συγκεντρώσεως στο Σαξενχάουζεν. Δεν ξέρω που είναι θαμμένο το παιδί μου, ξέρω όμως πως όλα τούτα ήταν τα παιδιά μίας κάποιας μάνας σαν και μένα και ανάβω στη μνήμη τους επειδή οι μάνες τους δεν μπορούν να έρθουν εδώ κάτω. Σίγουρα μία άλλη μάνα θα ανάβει το καντήλι στη μνήμη του δικού μου γιου εκεί!».

Και σημειώνει ο Κέσερ: «Αυτή η απάντηση μόνο στην Ελλάδα θα μπορούσε να δοθεί!».

δ) Εθνική μας παράδοση: η φιλοξενία.

Αρχαιοελληνικό και βυζαντινό παράδειγμα. Περιγράφονται χαρακτηριστικά παραδείγματα φιλοξενίας στα ομηρικά έπη, ενώ το βυζαντινό τυπικό υποδοχής και φιλοξενίας στα ανάκτορα το ακολούθησαν και το προσάρμοσαν στις ανάγκες των αυλών τους οι περισσότεροι βασιλικοί οίκοι της Δύσης, όπως το πρωτόκολλο που ακολουθείται στα βρετανικά ανάκτορα.

ε) Κοινωνικός στόχος.

Στην περίπτωση των μεταναστών στόχος είναι όχι η περιθωριοποίησή τους, αλλά η ομαλή ένταξή τους στην κοινωνία. Η έλλειψη αγάπης και αποδοχής οδηγεί αναπόφευκτα στην κοινωνική πόλωση και τελικά στη δημιουργία lobbies - μειονοτήτων. Συνέπεια: κατακερματισμός της κοινωνίας, ανασφάλεια - φόβος, ακόμα και κίνδυνος κατάλυσης εθνικής κυριαρχίας. Παράδειγμα: η διάλυση της πρώην ενωμένης Γιουγκοσλαβίας. Ειδικά εμείς οι Έλληνες, που φέρουμε ως πολύτιμη κληρονομιά τον ελληνορθόδοξο πολιτισμό μας, έναν πολιτισμό με παγκόσμια ακτινοβολία, θα μπορούσαμε να εργαστούμε ώστε να τον προβάσουμε ως πρότυπο ζωής στους ξένους που έρχονται σε επαφή μαζί του και τότε θα δούμε ότι πολλοί θα τον ακολουθήσουν και μόνοι τους θα αφομοιωθούν στην ελληνική κοινωνία. Όχι βέβαια με πιεστικά μέσα αλλά με το σωστό παράδειγμα και με την εφαρμογή του θελήματος του Θεού, ιδίως της εντολής της αγάπης, που συγκινεί τις καρδιές όλων των ανθρώπων.

Η αξία και η υπεροχή του Ορθόδοξου Χριστιανισμού και του Ελληνισμού δεν έγκειται στην καταγωγή των φορέων τους η στο τι αναγράφεται στην αστυνομική τους ταυτότητα, αλλά στο καλλιεργημένο πνεύμα τους, στο ήθος τους, στον πολιτισμό τους, στην ευγένειά τους, στην ελευθερία της σκέψης τους, στο σεβασμό, στην απόδοση τιμής και προσφορά αγάπης στο πρόσωπο του συνανθρώπου. Αν αυτά τα ιδεώδη προσπαθήσει να τα κάνει κτήμα του ο καθένας μας, θα

επηρεάσει τους γύρω του, συνεπώς και τους αλλοεθνείς με τους οποίους θα έρθει σε επαφή. Και οπωσδήποτε με την αγάπη του θα τους κερδίσει.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η συντριπτική πλειοψηφία των προσφύγων είναι άνθρωποι πονεμένοι, φτωχοί, ξενιτεμένοι, χωρισμένοι ενδεχομένως απ' τήν οικογένειά τους, με πικρές, σκληρές και οδυνηρές εμπειρίες να τους συνοδεύουν. Προσπαθούν, με τελείως αβέβαιη προοπτική, να επιβιώσουν. Κι εμείς οι Έλληνες έχουμε ζήσει, κυρίως σε παλαιότερες εποχές, τον πόνο της ξενιτειάς. Εργάστηκαν σκληρά οι Έλληνες μετανάστες και παρά τα εμπόδια που συνάντησαν έγιναν αποδεκτοί στις κοινωνίες που εισήλθαν.

Ας ελαφρύνουμε κι εμείς λοιπόν, όσο μπορούμε, τον ζυγό των αλλοεθνών συνανθρώπων μας, κι ας μην τους δημιουργούμε προβλήματα. Καθήκον μας είναι να τους αγαπούμε χωρίς διακρίσεις, αλλά παράλληλα να είμαστε πολύ προσεκτικοί και να μην κάνουμε εύκολα κι αμέσως φιλίες με άγνωστους μετανάστες, διότι δεν ξέρουμε τι κρύβουν. Δυστυχώς υπάρχουν και μετανάστες που ήλθαν για κακούς, εγκληματικούς σκοπούς. Σε κάθε περίπτωση να μην ξεχνούμε ότι όλοι ανεξαιρέτως οι άνθρωποι φέρουν μέσα τους ανεξίτηλη τη σφραγίδα του Θεού: είναι παιδιά Του, και συνεπώς οφείλουμε να τους αγαπούμε ως αδελφούς μας!